
I. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

УДК 330.331.4

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОДЕРНІЗАЦІЇ

М. Й. ГЕДЗ, кандидат економічних наук
(Черкаський інституту банківської справи Університету
банківської справи Національного банку України)

Анотація. *Останніми роками все більше уваги приділяється модернізації економіки регіонів. При цьому особливу увагу слід приділяти оцінці управління модернізаційними процесами в регіоні. Основною метою статті є оцінка управління модернізаційними процесами в регіоні для виявлення характеру, глибини перетворень і ставлення до них суспільства.*

Спостерігається різнонаправленість сприйняття управління модернізаційними процесами між експертами та групами населення, що є індикатором порушення принципів управління. У регіональному соціумі існують дихотомічні соціальні суперечності, які, з одного боку, призводять до перетворення соціально-економічної структури регіону, а з другого боку, формують передумови до появи соціальної напруженості та конфліктів. Для стійкого розвитку регіонів пропонується запобігати виявленим проявам дисонансу у сприйнятті модернізаційних процесів між регіональними органами влади та населенням.

Ключові слова: модернізація, потенціал модернізації, регіональна економіка, державне управління.

Із другої половини XIX ст. модернізаційна парадигма націлена на дослідження різноманітних аспектів переходу на «нові умови» життєдіяльності. Зазвичай, фокус досліджень спрямований на виявлення характеру та чинників трансформації соціально-економічних систем на різних рівнях і їх вплив на інститути, норми та цінності. Соціологічний аналіз управління модернізацією економіки регіонів характеризується певними перевагами, оскільки дозволяє досліджувати поведінку населення з урахуванням просторово-часо-

вих характеристик, що зумовлює актуальність проведеного дослідження.

Визначенню ефективних механізмів розвитку та модернізації регіональної економіки присвячені наукові праці провідних сучасних учених: С. І. Бандура [1], З. С. Варналія [2], Б. М. Данилишина [3], О. М. Тищенко [4], А. А. Шамлуєва [5], Л. Г. Чернюк [6] та ін. Одночасно слід зазначити, що досліджень, які стосуються оцінки результатів модернізаційних процесів на регіональному рівні, вкрай мало. У цьому напрямі з останніх публікацій

слід відзначити праці І. Д. Денисенка [7] та Т. А. Заєць [8].

Мета дослідження: 1) оцінка управління модернізаційними процесами в регіоні з метою виявлення характеру, глибини перетворень і ставлення до них суспільства; 2) оцінка різними соціальними групами дисонансу в сприйнятті управління модернізаційними процесами на регіональному рівні.

Для оцінювання управління модернізаційними процесами в економіці Черкаського регіону було проведено пілотне соціологічне дослідження, що ґрунтувалося на зіставленні результатів, отриманих у ході опитування населення, і експертної оцінки. У методиці соціологічного опитування враховано те, що регіональні соціально-економічні системи характеризуються значною диференціацією, тому вибірка була двоетапною. На першому етапі було зроблено вибір міст і населених пунктів для проведення польового дослідження. Для отримання більш достовірного результату вибірку склали міста, що істотно відрізняються за темпами соціально-економічного розвитку. Вибірка включала населення, що проживає в містах Черкаського регіону – Черкаси, Сміла, Умань, Корсунь-Шевченківський і Золотоноша і представлена в розрізі таких груп, як співробітники державних установ; працівники сфери освіти; власники бізнесу; керівники недержавних організацій; працівники недержавних організацій; робітники; молодь, що навчається; непрацююче населення.

На другому етапі було визначено обсяг вибірки та сформовано список респондентів. Формування списку респондентів здійснювалося в розрізі міст пропорційно частці їх населення в сукупній чисельності за допомогою відбору по алфавітних списках із кроком 746. Було використано метод опитування анкетування. Середня похибка вибірки не перевищувала порогове значення, що дає змогу визнати отримані вибірки як репрезентативні.

Інформацію про чисельність населення регіону станом на початок 2008 р. і 2013 р. подано для дослідження Головне управління статистики у Черкаській області.

Перша частина дослідження стосувалася ідентифікації сприйняття характеру і глибини

перетворень за соціальними групами, географічним критерієм, швидкістю зміни в розрізі груп і територій. В анкеті респондентам було запропоновано вибрати характеристики, що описують їх розуміння модернізації. Якщо у 2008 р. більша частина респондентів (32,7 %) розуміла модернізацію як будь-які позитивні зміни, то 2013 р. – як зміни у сфері економіки (46,1 %). Зазвичай, модернізацію розглядають різні групи населення через призму спрямованості соціально-економічного курсу, тобто переважає погляд на модернізацію як політичний процес. Слід відзначити, що розуміння модернізації диференційоване по групах (табл. 1).

Працівники сфери освіти більшою мірою схильні ототожнювати модернізацію зі змінами у сфері економіки. Найбільш істотні зміни відбулися в поглядах співробітників державних установ: якщо 2008 р. думки про природу модернізації були розподілені майже порівну, то 2013 р. спостерігається істотне зміщення акцентів у бік економічних змін (58,1 %) і змін структури влади (30,9 %). Модернізація як будь-які зміни мають найбільшу підтримку серед непрацюючого населення, що загалом можна трактувати як наявність незадоволеності певних потреб окремими верствами суспільства. Модернізацію як будь-які позитивні зміни найбільше підтримує молодь, що навчається (37,1 %), а також робітники і службовці недержавних організацій. Економічну сутність модернізації підтримує значна частина керівників недержавних організацій (58,8 %), а також співробітники державних установ (58,1 %). З цього випливає, що економічна складова модернізаційних процесів сприймається суспільством як найбільш необхідна.

Отже, модернізацію як процес економічних змін сприймають ті групи респондентів, які більше обізнані зі структурою і специфікою проходження процесів, а також із найбільш актуальними їх проблемами. При цьому сприйняття суті модернізації також зазнає зміни із плином часу. Упродовж 2008–2013 рр. не відбулося істотних змін у сприйнятті модернізації як змін у структурі влади власниками бізнесу та службовцями недержавних організацій, дещо збільшилася частка пра-

Таблиця 1

**Розподіл відповідей груп респондентів стосовно їх розуміння
модернізаційних процесів, %**

Групи населення	Варіанти відповідей								Усього	
	«Будь-які зміни»		«Будь-які позитивні зміни»		«Зміни у сфері економіки»		«Зміни у структурі влади»			
	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013
Групи населення										
Працівники сфери освіти	28,3	14,3	22,8	19,4	30,4	40,1	18,6	26,2	100	100
Працівники державних установ	23,9	2,2	33,3	8,8	18,1	58,1	24,6	30,9	100	100
Власники бізнесу	43,1	3,4	19,3	26,6	12,7	44,6	24,9	25,4	100	100
Керівники недержавних організацій	31,1	10,7	47,7	19,8	3,0	58,8	18,2	10,7	100	100
Службовці недержавних організацій	32,5	7,8	38,8	31,1	15,8	48,1	12,9	13,1	100	100
Робітники	19,8	5,8	44,3	30,8	8,5	45,2	27,4	18,3	100	100
Молодь, що навчається	7,9	9,7	61,9	37,1	19,0	37,1	11,1	16,1	100	100
Непрацююче населення	22,1	16,7	14,0	11,9	29,1	29,8	34,9	41,7	100	100

цівників сфери освіти та співробітників державних установ, тоді як серед керівників недержавних організацій і робітників відбулося зменшення кількості прихильників цієї точки зору. З іншого боку, найбільш резонансною думкою варто визнати «економічну» – за досліджуваний період відбулося різке збільшення кількості її прихильників, особливо серед співробітників державних установ, керівників недержавних організацій і робітників. Отже, суспільство усвідомило, що не всяка зміна є модернізацією.

2008 р. переважна більшість міського населення (в середньому у містах – 47 %) вважала модернізацію будь-якими позитивними змінами. При цьому не можна сказати, що думка була суто консолідованою: у Черкасах цю думку підтримували 25,5 % респондентів, тоді як у містах Золотоноша і Сміла – 60 і 54,8 % відповідно. Модернізація як зміни у сфері економіки у 2008 р. знайшла найбільшу кількість прихильників серед жителів Черкас – 21,3 %, тоді як у Золотоноші таку думку поділяли лише 4 % респондентів.

Підбиваючи проміжний підсумок, можна констатувати, що в регіоні відсутній консенсус щодо модернізаційного розвитку.

З метою оцінки дисонансу у сприйнятті управління модернізаційними процесами на регіональному рівні різними соціальними групами було проведено експертне оцінювання в листопаді 2008 та 2013 рр. за допомогою адресної розсилки анкет. Експертами були державні й посадові особи місцевого самоврядування, зокрема керівники, їх заступники та фахівці (фасилітатори модернізаційних процесів) і підприємці, що представляли великий, середній і малий бізнес (рушійна сила модернізаційних процесів). Формування списку експертів здійснювалося у містах Черкаського регіону – Черкаси, Сміла, Умань, Корсунь-Шевченківський і Золотоноша пропорційно частці їх населення в сукупній чисельності. Анкети надіслано у 2008 р. 451 експерту (відповіло 117) та в 2013 р. – 479 експертам (відповіло 123).

Одним із питань, що вирішувалося в ході дослідження, було виявлення рушійних сил модернізації. Респондентам було поставлено питання: «Чи можна вважати зміни, що відбуваються в регіоні, результатом діяльності регіональних органів влади?». Розподіл отриманих відповідей подано в табл. 2.

Незважаючи на варіативність у відповідях, слід зазначити, що як експерти, так і населення схильні визнавати внесок регіональних органів влади у зміни, що відбуваються в регіоні. Аналіз відповідей респондентів у 2013 р. дозволив встановити, що громадська думка і думка експертів в оцінюванні характеру діяльності органів влади практично збігається. Так, у 2013 р. більшість експертів (63,4 %) вважали, що діяльність регіональних органів влади призвела до незапланованого результату, а також значна частка (28,5 %) схвально відповіли на питання щодо участі регіональних органів влади в змінах, що відбуваються в регіоні. Стосовно ж населення, то більшість (51,6 %) вважала, що результати діяльності регіональних органів влади виявилися іншими, ніж планувалося. Приблизно рівні частки (23,1 і 20,8 % відповідно) відповідей припали на ви-

слови «так, зміни, які відбуваються в регіоні, є результатом діяльності регіональних органів влади» і «ні, зміни відбуваються в масштабі країни в результаті дій державної влади».

Розглядаючи отримані результати в динаміці, слід зазначити, що істотної зміни зазнала думка експертів, яка змістилася у бік негативної оцінки рівня досягнення запланованих результатів. Загалом, громадська думка з поставленого питання значно неоднорідна і рухома в розрізі соціальних груп. Думка, що отриманий результат діяльності органів влади істотно відрізняється від запланованого, спостерігається у таких групах населення, як керівники та службовці недержавних організацій, непрацююче населення.

Таблиця 2

Розподіл відповідей респондентів і експертів на питання щодо участі регіональних органів влади у змінах, що відбуваються в регіоні «Чи вважаєте Ви, що зміни, які відбуваються в регіоні, є результатом діяльності регіональних органів влади?», %

Групи	Варіанти відповідей								Усього	
	«Так»		«Так, але планувався інший результат»		«Ні, зміни відбуваються в масштабі країни в результаті дії державних органів влади»		«Ні, зміни не пов'язані з діяльністю влади»			
	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013
Групи населення										
Працівники сфери освіти	7,6	13,5	84,8	76,8	4,2	8,9	3,4	0,8	100	100
Працівники державних установ	39,9	40,4	51,4	49,3	8,0	8,8	0,7	1,5	100	100
Власники бізнесу	13,3	19,8	75,1	69,5	10,5	7,9	1,1	2,8	100	100
Керівники недержавних організацій	45,5	32,1	32,6	46,6	20,5	19,1	1,5	2,3	100	100
Службовці недержавних організацій	44,5	31,1	32,1	43,2	16,3	19,9	7,2	5,8	100	100
Робітники	15,1	13,5	24,5	25,0	39,6	46,2	20,8	15,4	100	100
Молодь, що навчається	7,9	29,0	39,7	12,9	50,8	54,8	1,6	3,2	100	100
Непрацююче населення	12,8	3,6	41,9	36,9	37,2	48,8	8,1	10,7	100	100
Усього	24,5	23,1	52,5	51,6	18,0	20,8	5,0	4,5	100	100
Групи експертів										
Підприємці	57,1	48,8	38,1	36,6	4,8	12,2	0	2,4	100	100
Державні службовці	16,2	17,5	75,7	77,5	8,1	8,0	0	0	100	100
Посадові особи місцевого самоврядування	31,6	19,0	55,3	76,2	10,5	4,8	2,6	0	100	100
Усього	35,9	28,5	55,6	63,4	7,7	7,3	0,9	0,8	100	100

Протилежною думці цих груп є думка молоді, що навчається, де кількість висловів «так» зросла на 21,1 %, що демонструє найбільшу динаміку зміни громадської думки.

На наступному етапі дослідження було виявлено рівень інформаційної відкритості регіональних органів влади. Для цього різним групам населення було поставлено питання про те, чи відомі їм цілі та завдання регіональної політики, що реалізовується. Проведене в ході опитування оцінювання обізнаності респондентів про цілі й завдання регіональних органів влади на середньострокову і довгострокову перспективи дозволило встановити, що лише 35,1 % респондентів мають у своєму розпорядженні зазначені відомості. Цей показник у 2013 р. збільшився порівняно з 2008 р. Також скоротилася частка населення, що не поділяє цілі й завдання, з 20,1 до 15,5 %.

У розрізі соціальних груп простежується значна диверсифікація громадської думки. Так, якщо серед управлінської і бізнес-еліти, а також працівників сфери освіти непоінформованість про цілі й завдання регіональної влади на перспективу можна оцінити як одиничне явище, то серед робітників і непрацюючого населення це явище є не випадковим, навіть з урахуванням деякого скорочення у 2013 р.

Серед експертів і респондентів, які обізнані про цілі й завдання регіональних органів влади на середньострокову та довгострокову перспективу, було проведено дослідження їх думки про те, чи вважають вони, що ці цілі мають модернізаційний характер. Фактично суть питання зводилася до уточнення позиції респондентів з погляду аналізу причин їх згоди або незгоди з названими цілями. Деталізовані відомості про відповіді респондентів подано в табл. 3.

Таблиця 3

Розподіл відповідей респондентів і експертів на питання про модернізаційний характер цілей регіонального розвитку, %

Групи	Варіанти відповідей								Усього	
	«Так, безумовно»		«Так, у перспективі»		«Ні, нездатні в найближчому майбутньому»		«Ні, оскільки є формальними»			
	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013
Групи населення										
Працівники сфери освіти	30,6	13,7	48,9	27,8	14,5	26,0	6,0	32,5	100	100
Працівники державних установ	17,8	24,2	40,0	26,2	11,9	16,1	30,4	33,5	100	100
Власники бізнесу	1,4	4,4	21,7	36,8	39,1	16,9	37,7	41,9	100	100
Керівники недержавних організацій	12,2	12,0	24,4	26,5	41,1	34,2	22,2	27,3	100	100
Службовці недержавних організацій	12,3	18,9	22,3	18,9	26,2	23,2	39,2	39,0	100	100
Робітники	35,1	11,4	8,3	0	16,7	45,7	16,7	42,9	100	100
Молодь, що навчається	25,0	39,3	25,0	25,0	4,2	10,7	45,8	25,0	100	100
Непрацююче населення	25,6	30,5	4,2	6,8	42,1	30,5	28,1	32,2	100	100
Усього	16,5	18,8	23,8	24,8	35,2	23,2	24,5	33,3	100	100
Групи експертів										
Підприємці	16,7	24,4	28,9	25,6	29,3	30,1	25,1	19,9	100	100
Державні службовці	30,2	31,5	35,6	30,9	20,5	18,7	13,7	18,9	100	100
Посадові особи місцевого самоврядування	24,6	25,9	22,6	28,6	40,8	41,9	12,0	3,6	100	100
Усього	26,9	30,2	30,5	29,3	20,9	23,7	21,7	16,8	100	100

З представників різних груп населення у 2008 р. 59,7 % опитуваного населення відповіли, що цілі й завдання регіональних органів влади не здатні забезпечити модернізацію. Частка респондентів, що дали аналогічну відповідь у 2013 р., становила 56,5 %. Серед експертів цей відсоток дещо нижчий – 42,6 % від загальної кількості експертів у 2008 р. та 40,5 % у 2013 р.

Найбільшу підтримку оголошені цілі мають серед молоді, що навчається (39,3 %), найменша частка респондентів, які, безумовно, підтримують модернізаційний характер цілей і завдань регіональної влади, відзначена серед власників бізнесу (4,4 %). Частина цієї групи вважає, що нинішні цільові настанови мають формальний характер (41,9 %), а інша, – що вони мають стратегічний характер і будуть доступні в перспективі (36,8 %).

Розбіжність поглядів експертів і населенням полягає в такому: експерти переважно схильні вважати, що цілі регіонального розвитку мають немодернізаційний характер через брак ресурсів (58,3 % у 2008 р.), тоді як думка більшості населення розділилася між браком ресурсів (43,8 %) і браком знань і технологій (46,9 %). При цьому заслуговує на увагу високий ступінь однорідності думок у розрізі груп населення і експертів.

Одним із чинників, що визначають думку ряду груп населення про те, що регіональний розвиток не має модернізаційного характеру, є відсутність інтересу і уваги до діяльності регіональних органів влади. Для оцінювання цього чинника респондентам було поставлено таке питання: «Чи цікавитеся Ви діяльністю регіональних органів влади?». Експертам це питання не ставилося. Слід зазначити, що 40,9 % населення цікавиться діяльністю регіональних органів влади, але нерегулярно, і 33,9 % – достатньо часто. Найбільшу увагу цьому питанню приділяють керівники недержавних організацій (24,4 %), а найменшу – робітники (14,4 %). Динаміка змін має незначний характер і окреслені тенденції зберігалися упродовж усього аналізованого періоду.

Для оцінювання діяльності регіональних органів влади в різних сферах респондентам було поставлено таке питання: «В яких сфе-

рах, на Вашу думку, регіональні органи влади працюють успішно?». Так, з погляду населення, органи влади більшою мірою досягли успіху в промисловості, сільському господарстві та регулюванні соціальної сфери. Експерти найбільші успіхи органів влади відзначають у сфері інформатизації та підтримці малого бізнесу.

Не менш важливим є питання про темпори ритми змін, що відбуваються, для оцінювання якого респондентам і експертам було запропоновано відповісти на питання: «Як часто відбуваються зміни і як швидко вони стають очевидними?». На думку переважної більшості опитаного населення, зміни відбуваються регулярно і стрибкоподібно (71,4 %). Сукупна частка респондентів, які вважають, що зміни відбуваються рідко, становить 20,4 %. При цьому молодь, що навчається, найбільш сприйнятлива до змін, про що свідчить питома вага респондентів цієї категорії, які відзначають регулярні зміни, – 84,6 %. Аналогічним чином розподілені відповіді експертів. Як неоднозначну тенденцію можна виділити той факт, що збільшилася частка експертів, переконаних у наростаючій частоті змін: з одного боку, це свідчить про активізацію модернізаційних процесів, а з другого – вказує на можливий вплив інших чинників, що мають дестабілізуючий характер. Безперечно, на результати дослідження істотно вплинула світова фінансова криза, яка зумовила зміни сприйняття модернізаційних процесів.

Для виявлення позитивних і негативних наслідків реалізації модернізаційних процесів респондентам і експертам було поставлено такі питання: «Які конкретні результати і досягнення повинна забезпечити модернізація?» і «Які небажані наслідки модернізації?». Можна було вибрати кілька найбільш значущих варіантів відповіді.

Як основні позитивні ефекти населення виділяє зростання доходів і поліпшення умов проживання (68,2 і 57,2 % відповідно за роками дослідження). Стосовно експертів, то більшою мірою вони очікують зміни якісних параметрів, обумовлених розвитком інноваційної діяльності в ході модернізації. Так, перше місце вони відводять поліпшенню умов праці та

змісту роботи (69,2 і 65,4 % у 2008 і 2013 рр. відповідно), а друге – зростанню доходів, що сприяють підвищенню якості життя населення (59,1 і 51,8 % у 2008 і 2013 рр. відповідно).

Щодо можливих негативних наслідків модернізації опитування показало, що населення найчастіше, як у 2008, так і в 2013 рр., зазначає скорочення доходів (79,2 %), втрату роботи (69,1 %) і зростання цін на товари та послуги (54,5 %). Є підстави вважати, що описані респондентами ефекти лише частково можна зарахувати до наслідків модернізації, оскільки, швидше, вони відображають негативні очікування населення, не пов'язані з перетворювальними процесами. Експерти в цьому відношенні більш раціональні – скорочення

доходів сприймається як малоімовірний варіант розвитку подій у процесі модернізації. На їх думку, найбільшу загрозу модернізації становить через можливу незатребуваність ряду професій (59,1 % проти 25,6 % серед населення), а також можливу втрату роботи (72,5 %), що збігається з думкою населення.

З результатів опитування видно, що спостерігається суперечливе сприйняття управління модернізаційними процесами між експертами та групами населення, що є індикатором порушення ряду принципів управління. Авторське бачення взаємозв'язку суперечностей із принципами управління модернізаційними процесами відображено на рис. 1.

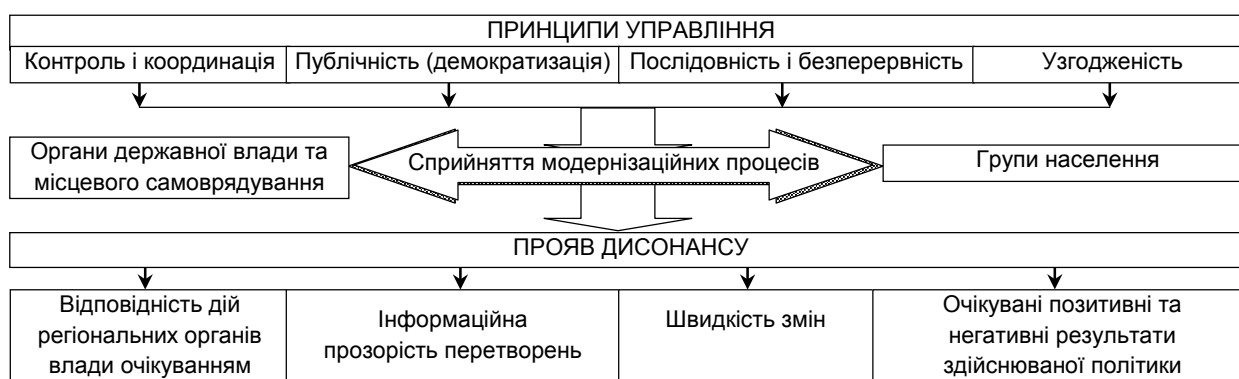

Рис. 1. Взаємозв'язок соціальних суперечностей із параметрами управління модернізаційними процесами

У поглядах респондентів віддзеркалюються такі просторові параметри, як однорідність або неоднорідність, асиметричність і поляризація та ін. Диференціація у структурі уявлень респондентів формує узагальнений образ регіону, що перетворюється.

Результати дослідження показали суперечливе сприйняття управління модернізаційними процесами. Прояви дисонансу відзначаються по таких напрямках дослідження: інформаційна прозорість перетворень, швидкість змін, а також очікувані позитивні та негативні наслідки реалізації модернізаційних процесів. Природа суперечностей у регіональному соціумі є дихотомічною, – з одного боку, вони ведуть до перетворення соціально-економічної структури регіону, виступаючи генератором імпульсів соціально-економічної дина-

міки, а з другого – формують передумови до появи соціальної напруженості та конфліктів.

Для стійкого розвитку регіонів необхідно запобігати проявам соціального дисонансу за рахунок дотримання регіональними органами влади принципів управління модернізаційними процесами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Соціальний розвиток України: сучасні трансформації та перспективи / [Бандур С. І., Заєць Т. А., Куценко В. І. та ін.]; за ред. Б. М. Данилишина. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Черкаси : Брама-Україна, 2006. – 619 с.
Sotsialniy rozvitok Ukraini: suchasni transformatsiyi ta perspektivi / [Bandur S. I., Zaets T. A., Kutsenko V. I. ta in.]; za red.

- В. М. Danilishina. – 2-ge vid., dopov. i pererob. – Cherkasi : Brama-Ukrayina, 2006. – 619 s.
2. Регионы Украины: проблемы та пріоритети соціально-економічного розвитку : монографія / під ред. З. С. Варналія. – К. : НІСД, 2005. – 498 с.
- Regioni Ukrayini: problemi ta prioriteti sotsialno-ekonomichnogo rozvitku : monografiya / pid red. Z. S. Varnaliya. – K. : NISD, 2005. – 498 s.
3. Данилишин Б. М. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України / Б. М. Данилишин, С. І. Дорогунцов, В. С. Міщенко. – К. : РВПС України НАН України, 1999. – 257 с.
- Danilishin B. M. Prirodno-resursniy potentsial stalogo rozvitku Ukrayini / B. M. Danilishin, S. I. Doroguntsov, V. S. Mischenko. – K. : RVPS Ukrayini NAN Ukrayini, 1999. – 257 s.
4. Экономический потенциал региона: анализ, оценка, диагностика : монография / А. Н. Тищенко, Н. А. Кизим, А. И. Кубах, Е. В. Давискиба – Х. : ИД «ИНЖЕК», 2005. – 176 с.
- Ekonomicheskiiy potentsial regiona: analiz, otsenka, diagnostika : monografiya / A. N. Tishchenko, N. A. Kizim, A. I. Kubah, E. V. Daviskiba – H. : ID «INZhEK», 2005. – 176 s.
5. Шамлуев А. А. Основные составляющие потенциалов регионального развития / А. А. Шамлуев // Экономическое возрождение России. – 2006. – № 4. – С. 57–61.
- Shamluev A. A. Osnovnyie sostavlyayushchie potentsialov regionalnogo razvitiya / A. A. Sham-
- luev // Ekonomicheskoe vozrozhdenie Rossii. – 2006. – № 4. – С. 57–61.
6. Конкурентоспроможність регіонів України (методологія і практика) / за наук. ред. Л. Г. Черняк. – К. : РВПС України НАН України, 2010. – 108 с.
- Konkurentospromozhnist regioniv Ukrayini (metodologiya i praktika) / za nauk. red. L. G. Chernyak. – K. : RVPS Ukrayini NAN Ukrayini, 2010. – 108 s.
7. Денисенко І. Д. Модернізація України в контексті сучасних політичних досліджень та соціальних практик / І. Д. Денисенко // Вестник СевГТУ. – 2011. – Вып. 123: Политология. – С. 83–86.
- Denisenko I. D. Modernizatsiya Ukrayini v konteksti suchasnihi politichnih doslidzhen ta sotsialnih praktik / I. D. Denisenko // Vestnik SevGTU. – 2011. – Vyip. 123: Politologiya. – S. 83–86.
8. Заєць Т. А. Модернізація соціально-трудо­вих відносин України: пріоритетні напрями та принципи реалізації / Т. А. Заєць // Демографія та соціальна економіка. – 2012. – № 2 (20). – С. 179–193.
- Zaets T. A. Modernizatsiya sotsialno-trudovih vldnosin Ukrayini: prioritetni napryami ta printsipi realizatsiyi / T. A. Zayats // Demografiya ta sotsialna ekonomika. – 2012. – № 2 (20). – S. 179–193.

М. И. Гедз, кандидат экономических наук (Черкасский институт банковского дела Университета банковского дела Национального банка Украины). **Организационно-управленческие проблемы реализации регионального потенциала модернизации.**

Аннотация. В последние годы все больше внимания уделяется модернизации экономики регионов. При этом особое внимание следует уделять оценке управления модернизационными процессами в регионе. Основной целью статьи есть оценка управления модернизационными процессами в регионе для выявления характера, глубины преобразований и отношение к ним общества. Наблюдается разнонаправленность восприятия управления модернизационными процессами между экспертами и группами населения, что является индикатором нарушения принципов управления. В региональном социуме имеют место дихотомические социальные противоречия, которые, с одной стороны, ведут к превращению социально-экономической структуры региона, а с другой – формируют предпосылки для появления социальной напряженности и конфликтов. Для устойчивого развития регионов предлагается предотвращать выявленным проявлениям диссонанса в восприятии модернизационных процессов между региональными органами власти и населением.

Ключевые слова: модернизация, потенциал модернизации, региональная экономика, государственное управление.

M. Y. Gedz, Cand. Econ. Sci. (Cherkasy Institute of banking of The University of banking of the National Bank of Ukraine). *Organizational and administrative problems of realization of regional modernization potential.*

Summary. *In recent years there has been an increased attention to modernization of regional economy. With regards to this, special attention should be paid to assessment of management of modernization processes in regions. Objective: assessment of managing of modernization processes in a region to determine its nature, depth of changes and attitude of society towards them. A discrepancy can be seen in perception of management of modernization processes between experts and groups of society, which indicates violation of management principles. There are dichotomous social contradictions in regional society, which, on one hand, lead to social and economic change of regional structure, and, on the other hand, form preconditions for social tension and conflict. For sustainable development of regions it is advised to prevent displays of dissonance in perception of modernization processes between regional authorities and society.*

Keywords: *modernization, potential for modernization, regional economics, public administration.*